

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 76.532/16
van 18 juni 2024

avis 76.532/16
du 18 juin 2024

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot uitvoering van
artikel 38*ter*, tweede tot
vierde lid, van de wet van
20 juli 1990 betreffende de
voorlopige hechtenis'

un projet d'arrêté royal
'portant exécution de
l'article 38*ter*, alinéas 2 à 4, de
la loi du 20 juillet 1990
relative à la détention
préventive'

Op 17 mei 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Justitie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot uitvoering van artikel 38ter, tweede tot vierde lid, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis’.

Het ontwerp is door de zestiende kamer onderzocht op 11 juni 2024. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, eerste voorzitter van de Raad van State, Toon MOONEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Jan VELAERS en Johan PUT, assessoren, en Eline YOSHIMI, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Toon MOONEN, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 18 juni 2024.

*

Le 17 mai 2024, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de la Justice à communiquer un avis dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal ‘portant exécution de l'article 38ter, alinéas 2 à 4, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive’.

Le projet a été examiné par la seizième chambre le 11 juin 2024. La chambre était composée de Wilfried VAN VAERENBERGH, premier président du Conseil d'État, Toon MOONEN et Tim CORTHAUT, conseillers d'État, Jan VELAERS et Johan PUT, assesseurs, et Eline YOSHIMI, greffier.

Le rapport a été présenté par Barbara SPEYBROUCK, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Toon MOONEN, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 18 juin 2024.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

VOORAFGAANDE OPMERKING

2. Rekening houdend met het ogenblik waarop dit advies wordt gegeven, vestigt de Raad van State de aandacht van de adviesaanvrager erop dat de ontbinding van de Wetgevende Kamers tot gevolg heeft dat de regering sedert die datum en totdat, na de verkiezing van de Kamer van volksvertegenwoordigers, een nieuwe regering is benoemd door de Koning, niet meer over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens die de regering in aanmerking kan nemen als ze te oordelen heeft of het vaststellen of het wijzigen van verordeningen noodzakelijk is.

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe om, in uitvoering van artikel 38ter van de wet van 20 juli 1990 ‘betreffende de voorlopige hechtenis’, de nadere regels te bepalen volgens dewelke een benadeelde persoon of de burgerlijke partij in kennis kunnen worden gesteld van het verloop van de voorlopige hechtenis van de verdachte.

Artikel 1 van het ontwerp bevat definities. Artikel 2 regelt het noteren van de slachtoffergegevens¹ door de politiedienst bij een klachtneerlegging, het overmaken van die gegevens aan het openbaar ministerie of de onderzoeksrechter en aan de griffie van het onderzoeksgerecht indien de zaak daar aanhangig is. Artikel 3 regelt het meedelen van de informatie² door de griffie(r) aan het slachtoffer³, waarbij melding wordt gemaakt dat het zich kan richten tot de bevoegde diensten van de gemeenschappen⁴ voor bijkomende informatie, ondersteuning en bijstand, en het meedelen van de slachtoffergegevens en de informatie door de griffie(r) aan de bevoegde dienst van de gemeenschappen. Artikel 4 betreft het meedelen van een afschrift van de slachtoffergegevens en de informatie aan de advocaat van het slachtoffer. Artikel 5 regelt de aanpassing van de slachtoffergegevens en van de informatiewensen. Artikel 6 bepaalt dat

¹ Zie art. 1, 4°, van het ontwerp.

² Het gaat om “de informatie bedoeld in artikel 38ter, tweede lid, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis” (art. 1, 1°, van het ontwerp).

³ Het gaat om “de benadeelde persoon of de burgerlijke partij van een misdad of wanbedrijf waarbij de fysieke en/of psychische integriteit van henzelf of deze van een derde die ze vertegenwoordigen, werd bedreigd of aangetast” (art. 1, 2°, van het ontwerp).

⁴ Het gaat om “de door de gemeenschappen aangeduide dienst die instaat voor de algemene en specifieke informatieverstrekking en voor de ondersteuning van en de bijstand aan slachtoffers in gerechtelijke procedures” (art. 1, 3°, van het ontwerp).

de slachtoffergegevens apart van het gerechtelijk dossier worden bewaard en dat ze niet worden meegedeeld, ter inzage gegeven of als afschrift worden overgemaakt aan de verdachte of zijn advocaat.

RECHTSGROND

4. Onder voorbehoud van wat volgt, vindt het ontwerp rechtsgrond in artikel 38ter, derde tot vijfde lid, van de wet van 20 juli 1990, naar luid waarvan de Koning de regels bepaalt volgens dewelke de griffier de benadeelde persoon of de burgerlijke partij informeert, de nadere regels voor de kennisgeving en de wijze waarop de griffier de informatie in voorkomend geval aan de gemeenschapsdiensten en aan de politiediensten moet bezorgen.

5.1. Het ontwerp impliceert de verwerking van persoonsgegevens van het slachtoffer (en, al naargelang het geval, zijn wettelijke vertegenwoordiger, contactpersoon of advocaat), namelijk zijn naam, voornamen, rijksregisternummer (of de geboorteplaats en -datum), e-mailadres en adres. Ook de naam en voornaam van de verdachte, zijn geboortedatum en zijn mogelijke band met het slachtoffer worden verwerkt (artikel 1, 4°).

5.2. Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.⁵

Bijgevolg moeten de ‘essentiële elementen’ van de verwerking van persoonsgegevens in de wet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.⁶

⁵ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

⁶ Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, opm. 101. Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2; GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.74.1; GwH 17 mei 2023, nr. 75/2023, B.55.2.1.

5.3. In het tweede lid en derde lid van de aanhef wordt verwezen naar de artikelen 21bis, 21ter, 21quinquies, 28bis, 55, 61ter, 61ter/1 en 61quinquies/1, van het Wetboek van Strafvordering en naar artikel 33 van de wet van 30 juli 2018 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens’. De gemachtigde verklaarde dat die artikelen geen rechtsgrond bieden voor het ontwerp, maar deel uitmaken van het juridisch kader. De gemachtigde lichtte dat toe als volgt:

“In de aanhef van het ontwerp van het KB wordt verwezen naar de artikelen 21bis, 28bis, 55 en 61ter Sv., evenals naar de nieuw ingevoegde bepalingen door de wet van 27 maart 2024 houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen Ibis. Deze laatstgenoemde bepalingen betreffen de artikelen 21ter, 21quinquies, 61ter/1 en 61quinquies/1 Sv. en hebben betrekking op de bescherming van persoonsgegevens: recht om toegang te vragen tot zijn persoonsgegevens, recht om verbetering van de persoonsgegevens te vragen (ook voor slachtoffers en derden aan het strafdossier). Ook artikel 33 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (voorwaarden voor de rechtmatigheid van de verwerking) wordt vermeld. De artikelen 21bis en 61ter van het Wetboek van Strafvordering betreffen de toegang tot het strafdossier tijdens het opsporings- en gerechtelijk onderzoek. Artikel 28bis Sv. betreft het opsporingsonderzoek en artikel 55 Sv. het gerechtelijk onderzoek.

Met deze toevoeging in de aanhef wordt een goed begrip van de ontworpen regeling beoogd, door de wetsbepalingen op te lijsten die de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens vastleggen en die in het kader van de voorliggende regeling aan de orde zouden kunnen zijn. Er is derhalve een afdoende rechtsgrond aanwezig voor de persoonsgegevensverwerking waartoe het voorliggend koninklijk besluit aanleiding geeft.”

De conclusie dat met die bepalingen de essentiële elementen van de voormelde verwerking van persoonsgegevens wordt geregeld, kan niet worden bijgetreden. Van een deel van die verwerking kan worden aangenomen dat ze een intrinsiek gevolg is van de implementatie van de wettelijke regeling, zodat er geen afzonderlijke wettelijke basis vereist is voor de regeling van de verwerking van persoonsgegevens die daarmee rechtstreeks verband houden. Dat geldt echter niet voor alle aangeduide categorieën van te verwerken gegevens (zo worden het rijksregisternummer van het slachtoffer en de geboortedatum van de verdachte eveneens verwerkt). Bovendien krijgen in voorkomend geval ook de bevoegde dienst van de gemeenschappen en de advocaat van het slachtoffer niet alleen toegang tot de informatie zelf, maar eveneens tot (al) de slachtoffergegevens, zonder dat voor dat laatste een duidelijke rechtsgrond bestaat, en is geen maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens vastgesteld. Die aspecten dienen in de wet zelf te worden geregeld, of minstens moeten criteria worden vastgesteld die de Koning bij het bepalen ervan in acht moet nemen.⁷

6. Artikel 38ter van de wet van 20 juli 1990 verleent aan het slachtoffer de mogelijkheid om in kennis te worden gesteld van het verloop van de voorlopige hechtenis. Uit artikel 2 van het ontwerp volgt dat de inzameling van de slachtoffergegevens, en de verklaring van het slachtoffer om de informatie al dan niet te ontvangen, gebeurt bij de klachtneerlegging bij de

⁷ Vermits uitdrukkelijk wordt aangegeven dat de betrokken persoonsgegevens geen deel uitmaken van een proces-verbaal of van het gerechtelijk dossier, kan niet zonder meer worden aangenomen dat de verwerking ervan wordt beheerst door de op die stukken van toepassing zijnde wettelijke bepalingen.

politie. Uit die bepaling lijkt te volgen dat de mogelijkheid tot het verkrijgen van de informatie slechts geldt indien dit verzoek werd genoteerd bij de klachtneerlegging, zodat zij een voorwaarde invoert waarin niet is voorzien in artikel 38ter van de wet van 20 juli 1990.⁸

Daaraan moet worden verholpen.

7. Uit de artikelen 1, 4°, laatste streepje, en 3, derde lid, van het ontwerp volgt dat het slachtoffer dient aan te geven dat het zich verzet tegen het meedelen van de informatie aan de bevoegde dienst van de gemeenschappen. Uit artikel 38ter, vijfde lid, van de wet van 20 juli 1990 blijkt nochtans dat het uitgangspunt omgekeerd behoort te zijn: de benadeelde persoon of de burgerlijke partij “kunnen ook verzoeken” dat een afschrift van de informatie aan de bevoegde diensten van de gemeenschappen wordt bezorgd.

De voormelde bepalingen dienen bijgevolg te worden omgewerkt tot een mogelijkheid om dat verzoek te doen, veeleer dan om zich tegen die informatiedeling te verzetten.

VORMVEREISTEN

8. Zoals hiervoor reeds aan bod is gekomen, bevat het ontwerp bepalingen die de verwerking van persoonsgegevens regelen. Uit de bij de adviesaanvraag gevoegde stukken blijkt dat gelijktijdig met de adviesaanvraag aan de Raad van State het ontwerp om advies werd voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het inwinnen van het voornoemde advies nog wijzigingen zou ondergaan,⁹ moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift en aanhef

9. In het opschrift en in het eerste lid van de aanhef moet worden verwezen naar artikel 38ter, derde tot vijfde lid, van de wet van 20 juli 1990.

⁸ Uit het aan de Raad van State voorgelegde dossier blijkt dat artikel 5 van het ontwerp, in een eerdere versie, bepaalde dat het slachtoffer “ook op een ander moment dan de klachtneerlegging” kon beslissen dat het de informatie wenste te ontvangen en werd de wijze geregeld waarop dat diende te gebeuren. Het is niet duidelijk waarom die bepaling uit het ontwerp werd weggelaten.

⁹ Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

10. De verwijzingen in het tweede en derde lid van de aanhef vormen het juridisch kader van het ontwerp en dienen bijgevolg na de vormvereisten te worden opgenomen en voorafgegaan te worden door het woord “Overwegende” in plaats van “Gelet op”.¹⁰

Artikel 2

11. Vermits het begrip “slachtoffer” wordt gedefinieerd in artikel 1, 2°, van het ontwerp wordt de zinsnede “van een misdaad of wanbedrijf, waarbij zijn fysieke en/of psychische integriteit of deze van een derde die ze vertegenwoordigen, werd bedreigd of aangetast” in artikel 2 het best weggelaten.

Artikel 3

12. In artikel 3, eerste lid, van het ontwerp wordt bepaald dat de griffie(r) de informatie “onderwijld” meedeelt aan het slachtoffer. Teneinde geen verwarring te doen ontstaan over de wettelijke plicht die voortvloeit uit artikel 38ter, derde lid, van de wet van 20 juli 1990 om het slachtoffer “zo snel mogelijk en uiterlijk binnen vierentwintig uur” te informeren, wordt het woord “on[v]erwijld” het best weggelaten.

*

¹⁰ Zie *Beginnelsen van de wetgevingstechniek – Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, aanbeveling 40, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

OBSERVATION PRÉLIMINAIRE

2. Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'État attire l'attention du demandeur de l'avis sur le fait que la dissolution des Chambres législatives emporte que, depuis cette date et jusqu'à ce que, à la suite de l'élection de la Chambre des représentants, le Roi nomme un nouveau gouvernement, le gouvernement ne dispose plus de la plénitude de ses compétences. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien des compétences ainsi limitées, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

PORTÉE DU PROJET

3. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de fixer, en exécution de l'article 38ter de la loi du 20 juillet 1990 'relative à la détention préventive', les modalités selon lesquelles une personne lésée ou la partie civile constituée peut être informée du déroulement de la détention préventive du suspect.

L'article 1er du projet contient des définitions. L'article 2 règle l'enregistrement par le service de police des données victime ¹ lors d'un dépôt de plainte, la communication de ces données au ministère public ou au juge d'instruction ainsi qu'au greffe de la juridiction d'instruction si l'affaire y est pendante. L'article 3 règle la communication de l'information ² par le greffier (greffe) à la victime ³, en mentionnant que la victime peut s'adresser au service compétent des communautés ⁴ pour des informations complémentaires, un soutien et une assistance, ainsi que la communication des données victime et de l'information par le greffier (greffe) au service compétent des communautés. L'article 4 concerne la communication d'une copie des données victime et de l'information à l'avocat de la victime. L'article 5 règle l'adaptation des données victime et du souhait de recevoir ou non l'information. L'article 6 dispose que les données victime sont conservées séparément du dossier judiciaire et qu'elles ne sont pas

¹ Voir l'article 1er, 4°, du projet.

² Il s'agit de « l'information visée à l'article 38ter, alinéa 2, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive » (art. 1er, 1°, du projet).

³ Il s'agit de « la personne lésée ou la partie civile d'un crime ou d'un délit menaçant ou portant atteinte à son intégrité physique et/ou psychique ou à celle d'un tiers qu'elle représente » (art. 1er, 2°, du projet).

⁴ Il s'agit du « service désigné par les communautés qui assure l'information générale et spécifique et le soutien et l'assistance des victimes dans le cadre des procédures judiciaires » (art. 1er, 3°, du projet).

communiquées au suspect ni à son avocat, ne sont pas mises à leur disposition pour consultation et ne leur sont pas transmises sous forme de copie.

FONDEMENT JURIDIQUE

4. Sous réserve de ce qui suit, le projet trouve un fondement juridique dans l'article 38*ter*, alinéas 3 à 5, de la loi du 20 juillet 1990, aux termes duquel le Roi fixe les règles selon lesquelles le greffier informe la personne lésée ou la partie civile constituée, les modalités pour la notification et la manière dont le greffier communique les informations aux services communautaires et aux services de police si nécessaire.

5.1. Le projet implique le traitement de données à caractère personnel de la victime (et, selon le cas, de son représentant légal, sa personne de contact ou son avocat), à savoir le nom, les prénoms, le numéro de registre national (ou le lieu et la date de naissance), l'adresse e-mail et l'adresse. Le nom et le prénom du suspect, sa date de naissance et son lien éventuel avec la victime sont également traités (article 1er, 4°).

5.2. Conformément à l'article 22 de la Constitution, le respect du principe de légalité formelle s'applique à tout traitement de données à caractère personnel et, plus généralement, à toute ingérence dans le droit au respect de la vie privée. En réservant au législateur compétent le pouvoir de fixer dans quels cas et à quelles conditions il peut être porté atteinte au droit au respect de la vie privée, l'article 22 de la Constitution garantit à tout citoyen qu'aucune ingérence dans l'exercice de ce droit ne peut avoir lieu qu'en vertu de règles adoptées par une assemblée délibérante, démocratiquement élue. Une délégation à un autre pouvoir n'est toutefois pas contraire au principe de légalité pour autant que l'habilitation soit définie de manière suffisamment précise et porte sur l'exécution de mesures dont les « éléments essentiels » sont fixés préalablement par le législateur ⁵.

Par conséquent, les 'éléments essentiels' du traitement de données à caractère personnel doivent être fixés dans la loi elle-même. À cet égard, la section de législation considère que, quelle que soit la nature de la matière concernée, constituent, en principe, des 'éléments essentiels' les éléments suivants : 1°) les catégories de données traitées ; 2°) les catégories de personnes concernées ; 3°) la finalité poursuivie par le traitement ; 4°) les catégories de personnes ayant accès aux données traitées ; et 5°) le délai maximal de conservation des données ⁶.

5.3. Les deuxième et troisième alinéas du préambule visent les articles 21*bis*, 21*ter*, 21*quinquies*, 28*bis*, 55, 61*ter*, 61*ter*/1 et 61*quinquies*/1, du Code d'instruction criminelle ainsi que l'article 33 de la loi du 30 juillet 2018 'relative à la protection des personnes physiques à l'égard des traitements de données à caractère personnel'. Le délégué a déclaré que ces articles ne

⁵ Jurisprudence constante de la Cour constitutionnelle : voir notamment C.C., 18 mars 2010, n° 29/2010, B.16.1 ; C.C., 20 février 2020, n° 27/2020, B.17.

⁶ Avis C.E. 68.936/AG du 7 avril 2021 sur un avant-projet devenu la loi du 14 août 2021 'relative aux mesures de police administrative lors d'une situation d'urgence épidémique', observation 101. Voir également C.C., 10 mars 2022, n° 33/2022, B.13.1 ; C.C., 22 septembre 2022, n° 110/2022, B.11.2 ; C.C., 16 février 2023, n° 26/2023, B.74.1 ; C.C., 17 mai 2023, n° 75/2023, B.55.2.1.

procuraient pas de fondement juridique au projet, mais faisaient partie du cadre juridique. Le délégué a précisé ce point comme suit :

« In de aanhef van het ontwerp van het KB wordt verwezen naar de artikelen 21bis, 28bis, 55 en 61ter Sv., evenals naar de nieuw ingevoegde bepalingen door de wet van 27 maart 2024 houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen Ibis. Deze laatstgenoemde bepalingen betreffen de artikelen 21ter, 21quinquies, 61ter/1 en 61quinquies/1 Sv. en hebben betrekking op de bescherming van persoonsgegevens: recht om toegang te vragen tot zijn persoonsgegevens, recht om verbetering van de persoonsgegevens te vragen (ook voor slachtoffers en derden aan het strafdossier). Ook artikel 33 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (voorwaarden voor de rechtmatigheid van de verwerking) wordt vermeld. De artikelen 21bis en 61ter van het Wetboek van Strafvordering betreffen de toegang tot het strafdossier tijdens het opsporings- en gerechtelijk onderzoek. Artikel 28bis Sv. betreft het opsporingsonderzoek en artikel 55 Sv. het gerechtelijk onderzoek.

Met deze toevoeging in de aanhef wordt een goed begrip van de ontworpen regeling beoogd, door de wetsbepalingen op te lijsten die de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens vastleggen en die in het kader van de voorliggende regeling aan de orde zouden kunnen zijn. Er is derhalve een afdoende rechtsgrond aanwezig voor de persoonsgegevensverwerking waartoe het voorliggend koninklijk besluit aanleiding geeft ».

On ne peut se rallier à la conclusion selon laquelle ces dispositions règlent les éléments essentiels du traitement précité de données à caractère personnel. On peut considérer qu'une partie de ce traitement est une conséquence intrinsèque de la mise en œuvre du régime légal, de sorte qu'aucune base juridique distincte n'est requise pour régler le traitement des données à caractère personnel qui y sont directement liées. Ceci ne vaut cependant pas pour toutes les catégories indiquées de données à traiter (ainsi, le numéro de registre national de la victime et la date de naissance du suspect sont également traités). En outre, le service compétent des communautés et l'avocat de la victime ont, le cas échéant, également accès non seulement aux informations elles-mêmes, mais aussi aux (à toutes les) données victime, sans qu'il existe de fondement juridique clair pour ces dernières, et aucun délai maximal de conservation des données n'est fixé. Il convient de régler ces aspects dans la loi elle-même ou, à tout le moins, de fixer des critères que le Roi devra prendre en considération pour déterminer ces aspects ⁷.

6. L'article 38ter de la loi du 20 juillet 1990 permet à la victime d'être informée du déroulement de la détention préventive. Il découle de l'article 2 du projet que la collecte des données victime et la déclaration de la victime indiquant si elle désire ou non recevoir l'information se font au moment du dépôt de plainte à la police. Il semble résulter de cette disposition que la possibilité d'obtenir l'information n'est valable que si cette requête a été enregistrée lors du dépôt

⁷ Puisqu'il est explicitement indiqué que les données à caractère personnel en question ne font pas partie d'un procès-verbal ou du dossier judiciaire, on ne peut purement et simplement admettre que leur traitement soit régi par les dispositions légales applicables à ces documents.

de plainte, de sorte qu'elle instaure une condition qui n'est pas prévue à l'article 38ter de la loi du 20 juillet 1990 ⁸.

Il convient d'y remédier.

7. Il découle des articles 1er, 4°, dernier tiret, et 3, alinéa 3, du projet que la victime doit déclarer qu'elle s'oppose à la communication de l'information au service compétent des communautés. Il ressort néanmoins de l'article 38ter, alinéa 5, de la loi du 20 juillet 1990 que le principe doit être inverse : la personne lésée ou la partie civile « peut également solliciter » que l'information soit communiquée en copie aux services compétents des communautés.

Les dispositions précitées doivent par conséquent être refondues en une possibilité de formuler cette requête, plutôt qu'une possibilité de s'opposer à ce partage de l'information.

FORMALITÉS

8. Ainsi qu'il a déjà été évoqué ci-dessus, le projet renferme des dispositions qui règlent le traitement de données à caractère personnel. Il ressort des documents joints à la demande d'avis que le projet a été soumis pour avis à l'Autorité de protection des données en même temps que la demande d'avis au Conseil d'État.

Si l'avis précité devait encore donner lieu à des modifications du texte soumis au Conseil d'État ⁹, les dispositions modifiées ou ajoutées devraient encore être soumises à la section de législation, conformément à la prescription de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État.

EXAMEN DU TEXTE

Intitulé et préambule

9. L'intitulé et le premier alinéa du préambule doivent viser l'article 38ter, alinéas 3 à 5, de la loi du 20 juillet 1990.

10. Les références aux deuxième et troisième alinéas du préambule forment le cadre juridique du projet et doivent par conséquent figurer après les formalités et être précédées du mot « Considérant » au lieu de « Vu » ¹⁰.

⁸ Il ressort du dossier soumis au Conseil d'État que l'article 5 du projet, dans une version antérieure, disposait que la victime pouvait décider « à un autre moment que le dépôt de plainte » qu'elle souhaitait recevoir l'information et réglait la façon dont cela devait se passer. On n'aperçoit pas clairement pourquoi cette disposition a été omise du projet.

⁹ À savoir d'autres modifications que celles dont fait état le présent avis ou que celles visant à répondre aux observations formulées dans le présent avis.

¹⁰ Voir *Principes de technique législative – Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires*, Conseil d'État, 2008, recommandation 40, à consulter sur le site Internet du Conseil d'État (www.raadvst-consetat.be).

Article 2

11. Étant donné que la notion de « victime » est définie à l'article 1er, 2°, du projet, mieux vaut omettre le membre de phrase « d'un crime ou d'un délit, menaçant ou portant atteinte à son intégrité physique et/ou psychique ou à celle d'un tiers qu'elle représente » à l'article 2.

Article 3

12. L'article 3, alinéa 1er, du projet dispose que le greffe (greffier) communique l'information « sans délai » à la victime. Afin de ne pas créer d'ambiguïté quant à l'obligation légale qui découle de l'article 38ter, alinéa 3, de la loi du 20 juillet 1990 d'informer la victime « le plus rapidement possible et, au plus tard, dans les vingt-quatre heures », mieux vaudrait omettre les mots « sans délai ».

DE GRIFFIER —
LE GREFFIER

DE EERSTE VOORZITTER —
LE PREMIER PRÉSIDENT

Eline YOSHIMI

Wilfried VAN VAERENBERGH